

We gaan ervan uit dat volgend jaar de Nationale Nachtvlinder Nacht op een nacht in mei of juni zal worden gehouden. De aantallen zullen (mits het weer meewerkt!) wel groter zijn en we zullen ook te maken krijgen met veel andere soorten. Zodra de datum definitief bekend is, zullen we die in Flinterwille en op de internetsite bekend maken.

Verslag bladmijnenexcursie op 11 oktober 2008 Jannie Sinnema.

Als locatie voor onze bladmijnenexcursie werd dit jaar voor Witmarsum en omgeving gekozen. Deze locatie werd gekozen nadat Joop Kuchlein ons een kaartje had gestuurd met een overzicht van de uurhokken, waar nog weinig soorten bladmineerders waren vastgesteld. Nadat we Leo Bot van de boot in Harlingen hadden gehaald, werden op een parkeerplaats ten noorden van Witmarsum op Abeel, Els en Meidoorn 10 verschillende soorten bladmineerders vastgesteld. Om half elf arriveerden we in het centrum van Witmarsum, het startpunt van de excursie.

Met stralend weer waren bij de kerk totaal 7 leden van de vlinderwerkgroep present voor deze excursie. Onder de lindebomen bij de kerk vonden we de kleine mineergang van *Bucculatrix thoracella*. Vervolgens ging Heert Hein Kuipers ons verder in deze omgeving de plaatsen aanwijzen waar veel geschikte struiken en bomen groeien. Zo gingen we eerst naar het sportveld en de camping in Witmarsum. Op het parkeerterrein stond bij een particuliere tuin een bijzondere plataan met vouwmijnen. Vermoedelijk gaat het hier om *Phyllonorycter platani*. Enkele bladeren zijn door Gerrit, Hessel en Jannie meegenomen om de vlinder uit te kweken, zodat we met zekerheid de soort kunnen vast stellen. In dit uurhok (160-568) hebben we van meer dan 20 verschillende loofbomen en struiken het voorkomen van 37 verschillende soorten bladmineerders vastgesteld. Opvallend was dat *Lyonetia clerkella* veel in diverse soorten planten voorkwam, zelfs in laurierkers. Op Meidoorn vond Siep de spanrups van de Hagedoornvlinder (*Opisthoptis luteolata*). Gerrit ving nog de vedermot *Emmelina monodactyla*. Verder zagen we de Agaatvlinder (*Phlogophora meticulosa*) en een Atalanta. Harmen Westra had de pech om vaak bladmijnen van vliegen te vinden en hield zich daarom meer bezig met fotograferen. In het naast gelegen Flietserbosk vonden we op Populier *Stigmella trimaculella*.

Na een korte lunchpauze gingen we naar Schettens, waar we midden in het dorp een geschikte locatie vonden om bladmijnen te zoeken. We vonden hier 12 verschillende bladmineerders en zagen ook de Atalanta, Argusvlinder en de Kleine Vos vliegen. Vervolgens reden we naar Schraard waar we ook nog een Daggpauwoog en een Vuurvlindertje zagen. Hier was het aantal verschillende soorten bladmineerders slechts 9. In het dorp Wons was dit aantal 12. Leo vermoedt ook de soort *Phyllonorycter pastorella* op Schietwilg te hebben gevonden; maar aangezien de 2 mijnen leeg waren, kon hij dit niet met zekerheid

vast stellen. Zo noordelijk is deze soort nog niet bekend. Volgens Leo is het de moeite waard om daar volgend jaar nog eens te gaan kijken.

Tenslotte brachten we een bezoek aan het sportveld in Makkum, vlakbij de woning van Heert Hein Kuipers. We konden hier nog 17 soorten opschrijven. Ook hier groeide weer volop Spaanse Aak met *Phyllonorycter acerifoliella*, blijkbaar een favoriete plant in deze omgeving. Het was nog steeds stralend weer zodat Leo, Siep en Jannie de dag passend afsloten op een terras in de zon met een ijsje.

Bijzondere dagvlinderwaarnemingen 2008 Luut de Zee

Toen de Vlinderstichting na het voorjaar van 2008 de balans opmaakte, werd de noodklok geluid. Het bleek het slecht gesteld te zijn met de dagvlinders. Dit ondanks het feit dat het goed vlinderweer was. Maar in de loop van het jaar kwamen er ook positieve berichten. Zo was 2008 een goed jaar voor het zeldzame veenhooibeestje. Bovendien bleek dat op de Veluwe weer meer exemplaren van de bijna verdwenen Kleine heivlinder waren gezien. Ook de Kleine ijsvogelvlinder deed het goed en er waren opvallend veel eikenpages. Maar voor de vlinderliefhebber is er altijd kans op een zeldzaamheid. Ieder jaar zijn er gelukkig nog bijzondere waarnemingen, zo ook in onze provincie. In dit artikel een kort overzicht van enkele zeldzame soorten.

De Koninginnepage wordt vooral in de zuidelijke helft van Nederland gezien, maar de laatste jaren komen er steeds meer meldingen uit de rest van Nederland. Dit jaar is de vlinder ook weer gezien in Friesland. In mei zagen Gerard Bergsma in Appelscha en H. Hiemstra in Hemrik een exemplaar van de voorjaarsgeneratie van de Koninginnepage. Van de zomergeneratie werd op 16 augustus een exemplaar waargenomen door T. Scheper in De Wilgen. Elk jaar wordt deze vlinder de laatste jaren wel waargenomen, maar het blijft een zeer zeldzame verschijning. Opvallend is wel dat er twee exemplaren van de eerste generatie zijn waargenomen. De waarnemingen betreffen namelijk meestal vlinders van de tweede generatie.

Een ander bijzondere soort is de Grote weerschijnvlinder. Het is een zeldzame soort met enkele populaties in Twente, de Achterhoek en Noord-Brabant. In de jaren negentig werd deze vlinder een aantal keren waargenomen in de buurt van Wolvega. Daarna was het een aantal jaren stil. Maar nadat de soort de laatste jaren een paar keer werd waargenomen, werd deze soort in 2008 door Rudy Offereins op 6 juli waargenomen en gefotografeerd in de Lindevallei. Hij zag maar liefst 4 exemplaren. Een zeer bijzondere waarneming, die nog opvallender is omdat de vlinder op de foto nectar drinkt op braam, iets wat deze vlinder zelden doet. Hij was echter niet de enige die een Grote weerschijnvlinder vond. Trudy de Bruin vond er op 8 juli ook een bij het Canadameer bij Appelscha.

Een bijzonder dwaalgast die dit jaar onze provincie bezocht was de Keizersmantel. In 2006 was er een invasie van deze parelmoervlinder en werden er